

13/08/19
יב' אב התשע"ט

לכבוד:

רו"ח יניב בר צבי
מנהל מחלקת אשראי ופינטק
רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

הנדון: הערות איגוד הביטקוין הישראלי לנוהל רישוי שירותים פיננסיים מוסדרים

שלום רב,

בשבוע שעבר פורסם נוהל מעודכן לרישוי נותני שירותים פיננסיים.

בקצרה, עמדתנו היא כי הליך אישור הנוהל היה לא תקין, לא כלל שימוע ציבורי ראוי, והנוהל עצמו חורג מסמכות הרשות לבקשת מסמכים לרישוי.

לדעתנו, חלק ניכר מהמסמכים באו לייצר הכבדה יתרה על הגורמים המפוקחים ולא לפקח על השירות לציבור, ואנו פונים אליכם לצורך מתן החרגה לתעשיית הטכנולוגיות הפיננסיות (פינטק) בתחומים מסוימים בבקשות.

הקמת סוגי תת-רישוי שונים. לעמדתנו, יש צורך בהקמת מחלקות שונות לסוגי רישונות שונים, ביחס הן לסיכונים והן לסוג הפיקוח הנדרש. נכון ליום זה, עומדות כאלפיים בקשות תלויות, אשר כוללות מצד אחד חלפני מטבע ומצד שני אפליקציות תשלומים, ואותן בקשות נבחנות על ידי אותם בוחנים ללא כל הבדל.

כך יוצא שחלפני מטבע, חברות ניכיון צ'קים, חברות פינטק, לרבות חברות העוסקות בבלוקצ'יין ומטבעות דיגיטליים, מחכים לאותו גורם על מנת לקבל רישיון.

הגם שטיפול בבקשות לוקח זמן, הרי שחברות טכנולוגיה יכולות לבחור את הזירה בה יפעלו, ולכן המשך עיכוב בקבלת רישונות יוצר מצב שבו חברות פינטק ובלוקצ'יין מעדיפות שלא לפעול בישראל רק כיוון שמדובר בתור ארוך מדי.

לשיטתנו, הקמה של כתובת ייעודית לבקשות של טכנולוגיות פינטק ומסלול מזורז עבורן יספק ייעול של ההליך, וזאת תוך אימוץ המלצותינו בנייר זה. כמו כן, השמה של עובדים מתמחים בעניין זה אשר מכירים את האילוצים והטכנולוגיות, ומכירים בכך שרישוי במדינה מסוימת יכול להיות הולם לרמה הישראלית, תספק דרך לקיצור התהליכים.

הכרה בהלימות דינים. אחת הדרכים לייעל את התהליך ולספק הגנה ראויה בהתאם היא הכרה בהלימות דינים. כלומר, **לאפשר לחברות פינטק המפוקחות על ידי רגולטור יעיל ואחראי במדינה אחרת מסלול מקוצר בו ידרשו למלא פרטים, לקבל רשיון ולהתחיל הליך פיקוחי לאחר מכן.** כך, לשיטתנו, חברת פינטק אשר כבר מחזיקה ברשיון פיננסי באיחוד האירופי צריכה להיות הולמת גם בישראל, בהתחשב הן בדמיון הרב בין הדינים, באינטרסים המוגנים, וכן בצורך לזרז את ההליך.

מהיכרות אישית של מנסחי נייר זה, הרי שהליך הרגולציה במדינות כמו בריטניה, הולנד או גיברלטר אינו מחמיר פחות מהליך הרישוי בישראל, והכרה בהלימות יכולה לאפשר מראש קיצור תהליכים, ואף להניב הכרה הדדית לאחר מכן.

שנית, ובהתחשב בהמלצות הצוות הממשלתי לארגז החול, **הרי שבסמכות הרשות לאפשר פעילות לחברות תחת מסגרת ארגז חול, וזאת בהיקפים הרלוונטיים.** במצב כזה, הפעילות תחת משטר זה תאפשר בחינה של כדאיות כלכלית של טכנולוגיית הפינטק לפני שנכנסים להליך רישוי יקר.

להלן הערות איגוד הביטקוין הישראלי לנוהל:

ראשית, **דרישת אישור עורך הדין עבור מבקשי הבקשה אינה סבירה בהתחשב בחובות האתיות החלות על עורך הדין ומטילה עלויות בלתי מידתיות על חברות הפינטק**. בפועל, דרישת הנוהל לכך שעורך דין יאשר כי בחן את המדיניות ואת החברה ומצא כי היא מתנהלת בהתאם לנהלי הרישוי ובהתאם לדין יוצרת מצב בו עשוי להשתמע כי עורך הדין צריך ליתן ערבות למען מרשתו, דבר האסור על פי כלל 10 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), האוסר על עורך דין לתת ערבות אישית לעניין הנמצא בטיפולו.

כמו כן, הטלת דרישה זו, אף אם היתה חוקית, היא בלתי סבירה כלכלית. במצב כזה, על החברה מבקשת הרשיון להוציא הוצאות רבות לביקורת המשפטית, שעשויה לטול שעות רבות.

שנית, **הדרישה להעברת דוחות כספיים (סעיף 22) פוגעת שלא לצורך בסודותיהם המסחריים של מבקשי הבקשה ומכבידה שלא לצורך**. להבדיל מהעברה כללית של מחזור פעילות ושורות הרווח, הרי דרישה לדוחות כספיים רבעוניים היא הקצאה מיותרת של משאבים, שלאחר מכן אף תפגע בסודותיה המסחריים של החברה.

אם נוותר בתחום הסודות המסחריים, הרי שאף **הדרישה להעברת תכניות עסקיות, סקירת פעילות, תכניות שיווק ותכניות בסגנון זה חורגות מהיקף הסמכות שנתן המחוקק, ואף עשויות לפגוע בסודותיהן המסחריים של מבקשי הבקשה**. ונסביר; לא רק שמסמכים אלו נוגעים בליבת העסק של מבקשי הבקשה וכוללים סודות אשר לא תמיד חשופים לכלל נושאי המשרה, רואי החשבון של החברה ועורכי הדין, אלא שאף הפיכת מידע זה לחלק מהמידע בבקשה הוא פומבי ועשוי לגרום נזק עתידי. לדוגמא, אם הרשות תדחה את בקשת הרשיון מטעם מסוים שאינו קשור לתכניות העסקיות ומבקש רשיון יבקש לעתור כנגד ההחלטה, הרי שבמסגרת הבקשה ידרש לצרף את מסמכי הרשיון וסודותיו יהפכו לפומביים. כמו כן, במסגרת בקשות לחופש מידע הרי שסעיף 96 לחוק אינו מחריג את חוק חופש המידע בהכרח מקבלת מידע על בקשות, שכן הסעיף מאפשר העברת מידע לפי צו של בית משפט.

כלומר, סודיות המידע אינה מובטחת בדין, ועל כן יש לצמצם מידע זה.

לשיטתנו, קידום של מסגרת רגולטורית ראויה הוא מחויב מציאות. אולם, הדרישות שהוטלו אינן סבירות. יש לקדם תשתית אחראית בהתאם לאמור במכתבנו זה, ואנו נשמח אף להפגש ולשוחח על קידום פתרון מבוסס ארגז חול.

בברכה,

מני רוזנפלד

יו"ר איגוד הביטקוין הישראלי

העתק:

ד"ר משה ברקת - הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, רשות שוק ההון ביטוח וחסכון
עו"ד אייל בן ישעיה - הלשכה המשפטית, רשות שוק ההון ביטוח וחסכון
עו"ד אילת שמעון - הלשכה המשפטית, רשות שוק ההון ביטוח וחסכון
טל הפלינג – יועצת בכירה לממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון.